

บทที่ 10

อาการแสดมปี

10.1 ความทั่วไป

อาการแสดมปีเป็นภาวะอาการอย่างหนึ่งตามที่บัญญัติไว้ในหมวด 6 แห่งประมวลระษฎการ ซึ่งบางครั้งเป็นอาการที่ทรุกิจละเลยถือว่าเป็นเรื่องเล็กน้อย แต่จริงๆ แล้วตราสารใดไม่ปิดแสดมปีบริบูรณ์ จะใช้ต้นฉบับ คู่ฉบับ คู่ฉีก หรือสำเนาตราสารนั้นเป็นพยานหลักฐานในคดีแพ่งไม่ได้ จนกว่าจะได้เสียอาการโดยปิดแสดมปีครบถ้วน

นิยามศัพท์เกี่ยวกับอาการแสดมปี มีดังนี้

ตราสาร หมายถึง เอกสารที่ต้องเสียอาการตามหมวดนี้

กระดาษ หมายถึง ความตลอดถึงแผ่นหนังฟอก หรือสิ่งอื่นๆ ซึ่งใช้เขียนตราสาร

แสดมปี หมายความว่า แสดมปีปิดทับหรือแสดมปีคูนบนกระดาษ และแสดมปีคูนบนกระดาษนี้ ให้ความหมายรวมถึงแสดมปีพิมพ์ทับบนกระดาษด้วย

กระทำ เมื่อใช้เกี่ยวกับตราสาร หมายความว่า การลงลายมือชื่อตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ปิดแสดมปี หมายความว่า การปิดแสดมปีทับกระดาษ หรือการมีแสดมปีคูนบนกระดาษ

ขีดฆ่า หมายความว่า การกระทำเพื่อมิให้ใช้แสดมปีได้อีก โดยในกรณีแสดมปีปิดทับได้ ลงลายมือชื่อหรือลงชื่อห้างร้านบนแสดมปี หรือขีดเส้นคร่อมฆ่าแสดมปีที่ปิดทับกระดาษ และลงวัน เดือน ปี ที่กระทำสิ่งเหล่านี้ด้วย กรณีแสดมปีคูนได้เขียนบนตราสาร หรือยื่นตราสารให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประทับแสดมปีคูน ให้แสดมปีปรากฏอยู่ในด้านหน้าของตราสารนั้น

ปิดแสดมปีบริบูรณ์ หมายความว่า

1. ในกรณีแสดมปีปิดทับ คือ การได้เสียอากรโดยปิดแสดมปีทับกระดาษก่อนกระทำ หรือในทันทีที่ทำตราสารเป็นราคาที่ไม่น้อยกว่าอากรที่ต้องเสียและได้ขีดฆ่าแสดมปีนั้นแล้ว หรือ

2. ในกรณีแสดมปีคุด คือ การได้เสียอากรโดยใช้กระดาษมีแสดมปีคุดเป็นราคาไม่น้อยกว่าอากร ที่ต้องเสียและขีดฆ่าแล้ว หรือโดยยื่นตราสารให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประทับแสดมปีคุดและชำระเงินเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าอากรที่ต้องเสียและขีดฆ่าแล้ว หรือ

3. ในกรณีชำระเป็นตัวเงิน คือการได้เสียอากรเป็นตัวเงินเป็นราคาไม่น้อยกว่าอากรที่ต้องเสีย

4. ใบรับ หมายความว่า

(ก) บันทึกลง หรือหนังสือใดๆ ที่เป็นหลักฐานแสดงว่าได้รับ ได้รับฝาก หรือได้รับชำระเงินเงินหรือตัวเงิน หรือ

(ข) บันทึกลง หรือหนังสือใดๆ ที่เป็นหลักฐานแสดงว่าหนี้หรือสิทธิเรียกร้องได้ชำระหรือปลดให้แล้ว

10.2 การยกเว้นอากรแสดมปี

ยกเว้นตามประมวลรัษฎากร

อันได้แก่

ตราสารที่ระบุงยกเว้นในบัญชีอากรแสดมปี

ยกเว้นตามมาตรา 121 ถ้าฝ่ายที่ต้องเสียอากรเป็น

1. รัฐบาล
2. เจ้าพนักงานผู้กระทำงานของรัฐบาลโดยหน้าที่
3. บุคคลผู้กระทำการในนามของรัฐบาล
4. องค์การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น
5. สภากาชาดไทย

6. วัฒนาอาราม
7. องค์การศาสนาใดๆ ในราชอาณาจักร ซึ่งเป็นนิติบุคคล
แต่ไม่ยกเว้นสำหรับองค์การของรัฐบาลที่ใช้ทุนหรือทุนหมุนเวียนเพื่อประกอบการพาณิชย์ หรือการพาณิชย์ซึ่งองค์การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเป็นผู้จัดทำ

ยกเว้นตามพระราชกฤษฎีกา

ยกเว้นอากรแสตมป์ให้แก่

1. ธนาคารแห่งประเทศไทย
2. ธนาคารอาคารสงเคราะห์
3. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
4. ผู้ประกอบการขนส่งเฉพาะการรับเงินที่เป็นค่ารับขนส่งคนโดยสาร
5. บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
6. ผู้ค้าประกัน เฉพาะการค้าประกันหนี้เนื่องแต่การที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรให้กู้ยืมหรือให้ยืม
7. ผู้ออกไปรับ เฉพาะการรับเงินที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรให้กู้ยืมหรือให้ยืม
8. การเคหะแห่งชาติ
9. ผู้โอน เฉพาะการโอนหลักทรัพย์จดทะเบียน หรือหลักทรัพย์รับอนุญาตที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นนายทะเบียนสำหรับการโอนหลักทรัพย์นั้น
10. ผู้ที่ต้องเสียอากรสำหรับตราสารที่ต้องเสียค่าอากรแสตมป์ไม่ถึงหนึ่งบาทหรือตราสารที่คำนวณค่าอากรแสตมป์แล้ว ต้องเสียอากรแสตมป์ตั้งแต่หนึ่งบาทขึ้นไปเฉพาะส่วนที่เป็นเศษของบาท
11. ผู้โอน เฉพาะการโอนพันธบัตรธนาคารสงเคราะห์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นนายทะเบียนสำหรับการโอนพันธบัตรนั้น
12. ยกเว้นอากรแสตมป์สำหรับตราสารใบรับ ซึ่งสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยและองค์การกุศลสาธารณะอื่นที่เป็นนิติบุคคล ซึ่งมีวัตถุประสงค์ทำนองเดียวกันเป็นผู้ออก

13. ยกเว้นภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร แก่บุคคลตามข้อผูกพันที่ประเทศไทย มาอยู่ตามสัญญาว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจหรือทางเทคนิคระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลต่างประเทศ
14. ยกเว้นบรรดาระษฎากรประเภทต่างๆ ที่เรียกเก็บตามประมวลรัษฎากรแก่
 - (ก) องค์การสหประชาชาติ ทบวงการชำนัญพิเศษของสหประชาชาติและเจ้าหน้าที่ หรือผู้เชี่ยวชาญขององค์การหรือทบวงดังกล่าว ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในประเทศไทย ในเมื่อประเทศไทยมีข้อผูกพันให้ยกเว้นตามอนุสัญญาหรือความตกลง
 - (ข) สถานเอกอัครราชทูต สถานทูต สถานกงสุลใหญ่ สถานกงสุล บุคคลในคณะทูต บุคคลในคณะกงสุล และบุคคลที่ถือว่าอยู่ในคณะทูตตามความตกลง ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ด้วยที่ถ้อยปฏิบัติต่อกัน

ยกเว้นตามกฎหมายอื่น ๆ

ยกเว้นอากรแสตมป์โดยกฎหมายที่ตั้งนิติบุคคลนั้น เช่น พระราชบัญญัติธนาคารออมสิน การท่าเรือแห่งประเทศไทย การรถไฟแห่งประเทศไทย กองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง เป็นต้น

10.3 บัญชีอัตราอากรแสตมป์

บัญชีอัตราอากรแสตมป์จะกำหนดลักษณะแห่งตราสาร ค่าแสตมป์ และผู้มีหน้าที่ต้องเสียอากร และผู้มีหน้าที่ต้องขีดฆ่าอากรแสตมป์ ดังนี้

บัญชีตราอากรแสตมป์

ลักษณะแห่งตราสาร	ค่าอากร แสตมป์	ผู้ที่ต้อง เสียอากร	ผู้ที่ต้อง ชื้อตราแสตมป์
<p>“1. เช่าที่ดิน โรงเรือน สิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น หรือแพ ทุกจำนวนเงิน 1,000 บาท หรือเศษของ 1,000 บาท แห่ง ค่าเช่าหรือเงินกินเปล่า หรือทั้งสองอย่างรวมกันตลอดอายุ การเช่า หมายเหตุ (1) ถ้าสัญญาเช่ามิได้กำหนดอายุการเช่า ให้ถือว่ามิ กำหนด 3 ปี (2) ถ้าสัญญาเช่าฉบับใดครบกำหนดอายุการเช่าหรือ ครบกำหนด 3 ปี ตาม (1) แล้ว ผู้เช่ายังคงครองทรัพย์สิน อยู่และผู้ให้เช่ารู้ความนั้นแล้วไม่ทักท้วง ทั้งมิได้ทำสัญญา ใหม่ ให้ถือว่าสัญญาเช่าเดิมนั้นได้เริ่มทำกันใหม่โดยไม่มี กำหนดอายุการเช่า และต้องเสียอากรภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ถือว่าเริ่มทำสัญญาใหม่นั้น ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร เช่าทรัพย์สินใช้ในการทำนา ไร่ สวน”</p>	1 บาท	ผู้ให้เช่า	ผู้เช่า
<p>2. โอนใบหุ้น ใบหุ้นกู้ พันธบัตร และใบรับรองหนี้ ซึ่ง บริษัท สมาคม คณะบุคคลหรือองค์การใดๆ เป็นผู้ออก คิดตามราคาหุ้นที่ชำระแล้วหรือตามราคาในตราสาร แล้วแต่อย่างใดจะมากกว่าทุกจำนวนเงิน 1,000 บาท หรือ เศษของ 1,000 บาท ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร ก. โอนพันธบัตรของรัฐบาลไทย ข. โอนใบหุ้น ใบหุ้นกู้ และใบรับรองหนี้ ซึ่งสหกรณ์หรือ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรเป็นผู้ออก</p>	1 บาท	ผู้โอน	ผู้รับโอน
<p>3. เช่าชื่อทรัพย์สิน ทุกจำนวนเงิน 1,000 บาท หรือเศษของ 1,000 บาท แห่งราคาทั้งหมด ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร เช่าชื่อทรัพย์สินใช้ในการทำนา ไร่ สวน</p>	1 บาท	ผู้ให้เช่า	ผู้เช่า

ลักษณะแห่งตราสาร	ค่าอากร แสตมป์	ผู้ที่ต้อง เสียอากร	ผู้ที่ต้อง ชดเชยแสตมป์
<p>4. จ้างทำของ ทุกจำนวนเงิน 1,000 บาทหรือเศษของ 1,000 บาท แห่งสินจ้างที่กำหนดไว้ หมายเหตุ (1) ถ้าในเวลากระทำสัญญาจ้างทำของไม่ทราบจำนวน สินจ้างว่าเป็นราคาใด ให้ประมาณจำนวนสินจ้างตามสมควร แล้วเสียอากรตามจำนวนสินจ้างที่ประมาณนั้น (2) ถ้ามีการรับเงินสินจ้างเป็นคราวๆ และอากรที่เสียไว้เดิม ยังไม่ครบ ให้เสียอากรเพิ่มเติมให้ครบตามจำนวนที่ต้องเสีย ทุกครั้งในทันทีที่มีการรับเงิน (3) เมื่อการรับจ้างทำของได้สิ้นสุดลงแล้ว และปรากฏ ว่าได้เสียอากรเกินไป ให้ขอคืนตามมาตรา 122 ได้ ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร สัญญาที่ทำขึ้นนอกประเทศไทยและการปฏิบัติตามข้อ สัญญานั้นมิได้ทำในประเทศไทย</p>	1 บาท	ผู้รับจ้าง	ผู้รับจ้าง
<p>5. กู้ยืมเงินหรือการตกลงให้เบิกเงินเกินบัญชีจากธนาคาร ทุกจำนวนเงิน 2,000 บาท หรือเศษของ 2,000 บาท แห่งยอดเงินที่กู้ยืมหรือตกลงให้เบิกเกินบัญชี ค่าอากรตามลักษณะแห่งตราสารนี้ เมื่อคำนวณแล้ว ถ้าเกิน 10,000 บาท ให้เสีย 10,000 บาท ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร การกู้ยืมเงินซึ่งสมาชิกกู้ยืมจากสหกรณ์ หรือสหกรณ์ กู้ยืมจากสหกรณ์ หรือจากธนาคารเพื่อการเกษตรและ สหกรณ์การเกษตร" <small>(แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2529 มาตรา 18 ใช้บังคับ 1 กุมภาพันธ์ 2529 เป็นต้นไป)</small></p>	1 บาท	ผู้ให้กู้	ผู้กู้
<p>"6. กรมธรรม์ประกันภัย (ก) กรมธรรม์ประกันวินาศภัย ทุก 250 บาท หรือเศษ ของ 250 บาท แห่งเบี้ยประกันภัย (ข) กรมธรรม์ประกันชีวิต ทุก 2,000 บาท หรือเศษ ของ 2,000 บาท แห่งจำนวนเงินที่เอาประกันภัย <small>(ดูประกาศคณะกรรมการ 155 ข้อ 7 หน้า ๑-3)</small></p>	1 บาท	ผู้รับประกันภัย	ผู้รับประกันภัย
	1 บาท	ผู้รับประกันภัย	ผู้รับประกันภัย

ลักษณะแห่งตราสาร	ค่าอากร แสตมป์	ผู้ที่ต้อง เสียอากร	ผู้ที่ต้อง ชำระแสตมป์
(ค) กรมธรรม์ประกันภัยอื่นๆ ทุก 2,000 บาท หรือ เศษของ 2,000 บาท แห่งจำนวนเงินที่เอาประกันภัย	1 บาท	ผู้รับประกันภัย	ผู้รับประกันภัย
(ง) กรมธรรม์เงินมี ทุก 2,000 บาท หรือเศษของ 2,000 บาทแห่งต้นทุนเงินปีนั้น หรือถ้าไม่ปรากฏต้นทุน ให้คิดทุก 2,000 บาท หรือเศษของ 2,000 บาท แห่ง 33 1/3 เท่า ของรายได้ประจำปี	1 บาท	ผู้รับประกันภัย	ผู้รับประกันภัย
(จ) กรมธรรม์ประกันภัยซึ่งผู้รับประกันภัยนำไปให้ผู้ อื่นประกันอีกต่อหนึ่ง	1 บาท	ผู้รับประกันภัย	ผู้รับประกันภัย
(ฉ) บันทึกการต่ออายุกรมธรรม์ประกันภัยเดิม	กึ่งอัตราซึ่งเรียก เก็บสำหรับ กรมธรรม์เดิม	ผู้รับประกันภัย	ผู้รับประกันภัย
ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร “(ก) การประกันภัยสัตว์พาหนะซึ่งใช้ในการเกษตรกรรม (ข) บันทึกประกันภัยหรือกรมธรรม์ประกันภัยชั่วคราว ซึ่งรับรองจะออกกรมธรรม์ประกันภัยตัวจริง แต่ถ้าผู้ทรงจะ เรียกร้องเอาสิทธิอย่างอื่น นอกจากให้ส่งมอบกรมธรรม์ ประกันภัยตัวจริงแล้ว ต้องปิดแสตมป์เสียก่อนเช่นเดียว กับที่จะต้องปิดสำหรับประกันภัยตัวจริง” <small>(แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2525 มาตรา 7 ใช้บังคับ 27 กุมภาพันธ์ 2525 เป็นต้นไป)</small>			
“7. โบนัสอำนาจ คือ ใบตั้งตัวแทนซึ่งมิได้กระทำใน รูปลักษณะตราสารสัญญา รวมทั้งใบตั้งอนุญาโตตุลาการ (ก) มอบอำนาจให้บุคคลคนเดียวหรือหลายคนกระทำ การครั้งเดียว	10 บาท	ผู้มอบอำนาจ	ผู้รับมอบอำนาจ
(ข) มอบอำนาจให้บุคคลคนเดียวหรือหลายคนร่วม กระทำการมากกว่าครั้งเดียว	30 บาท	ผู้มอบอำนาจ	ผู้รับมอบอำนาจ
(ค) มอบอำนาจให้กระทำการมากกว่าครั้งเดียว โดย ให้บุคคลหลายคนต่างคนต่างกระทำกิจการแยกกันได้ คิด ตามรายตัวบุคคลที่รับมอบคนละ	30 บาท	ผู้มอบอำนาจ	ผู้รับมอบอำนาจ
หมายเหตุ ถ้าผู้มอบอำนาจมีหลายคน แต่มิได้เป็นผู้มีอำนาจร่วม กันแล้วมอบอำนาจในตราสารฉบับเดียวกัน ต้องคิดตาม รายตัวบุคคลผู้มอบคนหนึ่งเป็นเรื่องหนึ่งตามมาตรา 108			

ลักษณะแห่งตราสาร	ค่าอากร แสตมป์	ผู้ที่ต้อง เสียอากร	ผู้ที่ต้อง ชดเชาแสตมป์
<p>ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร</p> <p>(1) ใบแต่งตั้งนายและใบมอบอำนาจซึ่งนายความให้แก่เสมียนของตนเพื่อเป็นตัวแทนดำเนินคดีในศาล</p> <p>(2) ใบมอบอำนาจให้อือน หรือให้กระทำการใดๆ เกี่ยวกับสัตว์พาหนะตามกฎหมายว่าด้วยสัตว์พาหนะ</p> <p>(3) ใบมอบอำนาจให้รับเงินหรือสิ่งของแทน</p> <p>(4) ใบมอบอำนาจซึ่งสหกรณ์เป็นผู้มอบ และใบมอบอำนาจตั้งสหกรณ์เป็นตัวแทนจัดการให้สหกรณ์ได้รับสิทธิในอสังหาริมทรัพย์</p>			
<p>8. ใบมอบฉันทะสำหรับให้ลงมติในที่ประชุมของบริษัท</p> <p>(ก) มอบฉันทะสำหรับการประชุมครั้งเดียว</p> <p>(ข) มอบฉันทะสำหรับการประชุมกว่าครั้งเดียว"</p> <p><small>(แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2526 มาตรา 13 ใช้บังคับ 29 พฤศจิกายน 2526 เป็นต้นไป)</small></p>	<p>20 บาท</p> <p>100 บาท</p>	<p>ผู้มอบฉันทะ</p> <p>ผู้มอบฉันทะ</p>	<p>ผู้มอบฉันทะ</p> <p>ผู้มอบฉันทะ</p>
<p>"9. (1) ตัวแลกเงินหรือตราสารทำนองเดียวกับที่ใช้อย่างตัวแลกเงิน ฉบับละ</p> <p>(2) ตัวสัญญาใช้เงินหรือตราสารทำนองเดียวกับที่ใช้อย่างตัวสัญญาใช้เงิน ฉบับละ</p> <p>ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร</p> <p>"ถ้าตัวออกเป็นสำหรับและฉบับแรกในสำหรับนั้นปิดแสตมป์บริบูรณ์แล้ว ฉบับอื่นๆ ไม่ต้องปิดอีก แต่ต้องสลักหลังฉบับนั้นๆ ไว้ว่า ได้เสียอากรแล้ว"</p> <p><small>(แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2526 มาตรา 14 ใช้บังคับ 29 พฤศจิกายน 2526 เป็นต้นไป)</small></p>	<p>3 บาท</p> <p>3 บาท</p>	<p>ผู้ส่งจ่าย</p> <p>ผู้ออกตัว</p>	<p>ผู้ส่งจ่าย</p> <p>ผู้ออกตัว</p>
<p>"10. บิลออฟเลตติง</p> <p>หมายเหตุ</p> <p>ถ้าออกเป็นสำหรับให้ปิดแสตมป์ตามอัตราทุกฉบับ</p>	<p>2 บาท</p>	<p>ผู้กระทำ ตราสาร</p>	<p>ผู้กระทำ ตราสาร</p>

ลักษณะแห่งตราสาร	ค่าอากร แสตมป์	ผู้ที่ต้อง เสียอากร	ผู้ที่ต้อง ชดเชยแสตมป์
<p>11. (1) ใบหุ้นหรือใบหุ้นกู้ หรือใบรับรองหนี้ ของบริษัท สมาคม คณะบุคคล หรือองค์การใดๆ <small>(แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2526 มาตรา 15 ใช้บังคับ 29 พฤศจิกายน 2526 เป็นต้นไป)</small></p> <p>(2) พันธบัตรของรัฐบาลใดๆ ที่ขายในประเทศไทย ทุกจำนวนเงิน 100 บาท หรือเศษของ 100 บาท ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร ใบหุ้น ใบหุ้นกู้ หรือใบรับรอง หนี้ของสหกรณ์</p>	5 บาท	ผู้ทรงตราสาร	ผู้ทรงตราสาร
<p>*12. เช็ค หรือหนังสือคำสั่งใดๆ ซึ่งใช้แทนเช็คฉบับละ <small>(แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2526 มาตรา 14 ใช้บังคับ 29 พฤศจิกายน 2526 เป็นต้นไป)</small></p>	3 บาท	ผู้สั่งจ่าย	ผู้สั่งจ่าย
<p>*13. ใบรับฝากเงินประเภทประจำของธนาคารโดยมีดอกเบี้ย <small>(แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2526 ใช้บังคับ 29 พฤศจิกายน 2526 เป็นต้นไป)</small></p>	5 บาท	ผู้รับฝาก	ผู้รับฝาก
<p>*14. เลตเตอร์ออฟเครดิต (ก) ออกในประเทศไทย - เงินต่ำกว่า 10,000 บาท - เงินตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไป (ข) ออกในต่างประเทศและให้ชำระเงินในประเทศไทย คราวละ</p> <p>หมายเหตุ ตราสารเลตเตอร์ออฟเครดิตที่ออกในประเทศไทย และ ให้ชำระเงินในต่างประเทศ ต้องทำสำเนาเก็บไว้ในประเทศ ไทยส่วนการเสียอากรให้ปิดแสตมป์บริบูรณ์เฉพาะในฉบับ สำเนาดังกล่าวนั้น" <small>(แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2526 มาตรา 15 ใช้บังคับ 29 พฤศจิกายน 2526 เป็นต้นไป)</small></p>	20 บาท 30 บาท 20 บาท	ผู้ออกตราสาร ผู้ออกตราสาร ผู้ทรงคนแรก ในประเทศไทย	ผู้ออกตราสาร ผู้ออกตราสาร ผู้ทรงคนแรก ในประเทศไทย
<p>*15. เช็คสำหรับผู้เดินทาง (ก) ออกในประเทศไทย ฉบับละ</p>	3 บาท	ผู้ออกเช็ค	ผู้ออกเช็ค

ลักษณะแห่งตราสาร	ค่าอากร แสตมป์	ผู้ที่ต้อง เสียอากร	ผู้ที่ต้อง ชดเชาแสตมป์
<p>“(ข) ออกในต่างประเทศ แต่ให้ชำระในประเทศไทย ฉบับละ</p> <p><small>(แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2526 มาตรา 14 ใช้บังคับ 29 พฤศจิกายน 2526 เป็นต้นไป)</small></p>	3 บาท	ผู้ทรงคนแรก ในประเทศไทย	ผู้ทรงคนแรก ในประเทศไทย
<p>“16. ใบรับของ ซึ่งออกให้เนื่องในกิจการรับขนส่งสินค้าโดย ทางน้ำ ทางบก และทางอากาศ คือ ตราสาร ซึ่งลงลายมือ ชื่อพนักงานหรือนายสินค้าของยานพาหนะรับขนส่ง ซึ่ง ออกรับของตั้งระบุไว้ในใบรับนั้น เมื่อไม่ได้ออกบิลออฟ เลดิง ฉบับละ</p> <p>หมายเหตุ ถ้าออกเป็นสำรับให้ปิดแสตมป์ตามอัตราทุกฉบับ”</p> <p><small>(แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2525 มาตรา 9 ใช้บังคับ 27 กุมภาพันธ์ 2525 เป็นต้นไป)</small></p>	1 บาท	ผู้ออกใบรับ	ผู้ออกใบรับ
<p>“17. คำประกัน</p> <p>(ก) สำหรับกรณีที่ได้จำกัดจำนวนเงินไว้</p> <p>(ข) สำหรับจำนวนเงินไม่เกิน 1,000 บาท</p> <p>(ค) สำหรับจำนวนเงินเกิน 1,000 บาท แต่ไม่เกิน 10,000 บาท</p> <p>(ง) สำหรับจำนวนเงินเกิน 10,000 บาทขึ้นไป</p> <p>ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร</p> <p>(ก) คำประกันหนี้เนื่องแต่การที่รัฐบาลให้ราษฎรกู้ยืม หรือยืมเพื่อการบริโภคหรือการเกษตรกรรม</p> <p>(ข) คำประกันหนี้เนื่องแต่การที่สหกรณ์ให้สมาชิกกู้ ยืมหรือยืม”</p> <p><small>(แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2526 มาตรา 13 ใช้บังคับ 29 พฤศจิกายน 2526 เป็นต้นไป)</small></p>	10 บาท 1 บาท 5 บาท 10 บาท	ผู้คำประกัน ผู้คำประกัน ผู้คำประกัน ผู้คำประกัน	ผู้คำประกัน ผู้คำประกัน ผู้คำประกัน ผู้คำประกัน
<p>“18. จำนำ</p> <p>จำนวนหนี้ทุก 2,000 บาท หรือเศษของ 2,000 บาท</p> <p>ถ้าการจำนำมิได้จำกัดจำนวนหนี้ไว้</p> <p>ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร</p> <p>(ก) ตัวจำนำของโรงรับจำนำที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมาย</p>	1 บาท 1 บาท	ผู้รับจำนำ ผู้รับจำนำ	ผู้รับจำนำ ผู้รับจำนำ

ลักษณะแห่งตราสาร	ค่าอากร แสตมป์	ผู้ที่ต้อง เสียอากร	ผู้ที่ต้อง ชิตฆ่าแสตมป์
(ก) ถ้าต้นฉบับเสียอากรไม่เกิน 5 บาท (ข) ถ้าเกิน 5 บาท	1 บาท 5 บาท	(2) ถ้ามีบุคคล อีกฝ่ายหนึ่งเป็น คู่สัญญา บุคคล อีกฝ่ายหนึ่งนั้น ต้องเป็นผู้เสีย อากร	คนเดียวกับผู้ชิต ฆ่าต้นฉบับ
ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร ถ้าฝ่ายที่ต้องเสียอากรเป็นสหกรณ์			
<small>(แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2526 มาตรา 13 ใช้บังคับ 29 พฤศจิกายน 2526 เป็นต้นไป)</small>			
“24. หนังสือบริคณห์สนธิของบริษัทจำกัดที่ส่งต่อนาย ทะเบียน	200 บาท	ผู้เริ่มก่อการ	ผู้เริ่มก่อการ
25. ข้อบังคับของบริษัทจำกัดที่ส่งต่อนายทะเบียน	200 บาท	กรรมการ	กรรมการ
26. ข้อบังคับใหม่หรือสำเนาหนังสือบริคณห์สนธิหรือ ข้อบังคับของบริษัทจำกัดซึ่งเปลี่ยนแปลงใหม่ที่ส่งต่อ นายทะเบียน	50 บาท	กรรมการ	กรรมการ
27. หนังสือสัญญาห้างหุ้นส่วน			
(ก) หนังสือสัญญาจัดตั้งห้างหุ้นส่วน	100 บาท	ผู้เป็นหุ้นส่วน	ผู้เป็นหุ้นส่วน
(ข) หนังสือสัญญาที่แก้ไขสัญญาจัดตั้งห้างหุ้นส่วน”	50 บาท	ผู้เป็นหุ้นส่วน	ผู้เป็นหุ้นส่วน
<small>(แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2526 มาตรา 15 ใช้บังคับ 29 พฤศจิกายน 2526 เป็นต้นไป)</small>			
“28. ใบรับ เฉพาะตามที่ระบุต่อไปนี้			
(ก) ใบรับรางวัลสลากกินแบ่งของรัฐบาล			
(ข) ใบรับสำหรับการโอนหรือก่อตั้งสิทธิใดๆ เกี่ยวกับ อสังหาริมทรัพย์ ในเมื่อนิติกรรมที่เป็นเหตุให้ออกใบรับ นั้นมีการจดทะเบียนตามกฎหมาย			
<small>(ดูประมวลอสังหาริมทรัพย์เกี่ยวกับอากรแสตมป์ (ฉบับที่ 21) หน้า ๑-225) (ดูหนังสือกรมสรรพากรที่ กค 0808/พ.15724, ที่ 0802/2529 หน้า ๑-243, 244) (ดูคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากร ที่ 27:2537 หน้า ๑-25)</small>			

ลักษณะแห่งตราสาร	ค่าอากร แสตมป์	ผู้ที่ต้อง เสียอากร	ผู้ที่ต้อง ชดเชาแสตมป์
(ข) จำนวนอันเกี่ยวกับกฏีมซึ่งได้ปิดแสตมป์บริบูรณ์แล้ว ตามข้อ 5			
19. ใบรับของคลังสินค้า	1 บาท	นายคลังสินค้า	นายคลังสินค้า
20. คำสั่งให้ส่งมอบของ คือ ตราสารซึ่งบุคคลผู้ปรากฏชื่อ ในตราสารนั้น หรือซึ่งบุคคลผู้นั้นตราชื่อไว้ หรือผู้ทรงสิทธิ ที่จะรับมอบสินค้าอันอยู่ในอู่ หรือเมืองท่า หรือคลังสินค้า ซึ่งรับเก็บหรือรับฝากโดยเรียกเก็บค่าเช่า หรือรับสินค้า อันอยู่ที่ท่าสินค้า โดยที่เจ้าของลงลายมือชื่อ หรือมีผู้อื่น ลงลายมือชื่อแทนในเมื่อชายหรือไอทรีพียลอินปรากฎ ในตราสารนั้น” <small>(แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2525 มาตรา 13 ใช้บังคับ 27 กุมภาพันธ์ 2525 เป็นต้นไป)</small>	1 บาท	ผู้ออกคำสั่ง	ผู้ออกคำสั่ง
“21. ตัวแทน (ก) มอบอำนาจเฉพาะการ (ข) มอบอำนาจทั่วไป ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร การตั้งตัวแทนในกรณีสหกรณ์เป็นตัวแทน” <small>(แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2526 มาตรา 14 ใช้บังคับ 9 พฤศจิกายน 2526 เป็นต้นไป)</small>	10 บาท 30 บาท	ตัวการ ตัวการ	ตัวการ ตัวการ
“22. คำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ (ก) ในกรณีซึ่งพิพาทกันด้วยจำนวนเงินหรือราคาทุก จำนวนเงิน 1,000 บาท หรือเศษของ 1,000 บาท (ข) ในกรณีอื่นซึ่งไม่กล่าวถึงจำนวนเงินหรือราคา <small>(แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2525 มาตรา 9 ใช้บังคับ 27 กุมภาพันธ์ 2525 เป็นต้นไป)</small>	1 บาท 10 บาท	อนุญาโต- ตุลาการ อนุญาโต- ตุลาการ	อนุญาโต- ตุลาการ อนุญาโต- ตุลาการ
“23. คู่ฉบับหรือคู่ฉีกแห่งตราสาร คือ ตราสารซึ่งมีข้อความอย่างเดียวกันกับต้นฉบับ หรือ ต้นสัญญาและผู้กระทำตราสารได้ลงลายมือชื่อไว้อย่าง เดียวกับต้นฉบับ		(1) ถ้าไม่มีบุคคล อีกฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ สัญญา คนที่เสีย อากร สำหรับ ต้น- ฉบับเป็นผู้เสีย	

ลักษณะแห่งตราสาร	ค่าอากร แสตมป์	ผู้ที่ต้อง เสียอากร	ผู้ที่ต้อง ชื้อเข้าแสตมป์
<p>(ค) ใบรับสำหรับการขาย ขายฝาก ให้ เช่าซื้อ หรือโอนกรรมสิทธิ์ยานพาหนะ ทั้งนี้เฉพาะยานพาหนะซึ่งมีการจดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยยานพาหนะนั้นๆ</p> <p>ถ้าใบรับตาม (ก) (ข) หรือ (ค) มีจำนวนเงินตั้งแต่ 200 บาทขึ้นไปทุก 200 บาทหรือเศษของ 200 บาท”</p> <p>(แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2525 มาตรา 9 ใช้บังคับ 27 กุมภาพันธ์ 2525 เป็นต้นไป) (คู่มือถือกรมสรรพากรที่ กค 0802/68148 หน้า กุ-245)</p> <p>“ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร ใบรับ สำหรับจำนวนเงินที่ผู้รับต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือภาษีธุรกิจเฉพาะ”</p> <p>(แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 30) พ.ศ. 2534 มาตรา 13 ใช้บังคับ 1 มกราคม 2525 เป็นต้นไป) (ดูพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 24) หน้า ก-14)</p> <p>29. (ยกเลิกโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2529 มาตรา 29 ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2529 เป็นต้นไป)</p> <p>30. (ยกเลิกโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2529 มาตรา 29 ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2529 เป็นต้นไป)</p>	1 บาท	ผู้ออกใบรับ	ผู้ออกใบรับ

หมายเหตุ

- (1) ค่าอากรแสตมป์ที่มีจำนวนไม่ถึง 1 บาท หรือเศษของบาท ได้รับการยกเว้นอากร
(ดูพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2500, มาตรา 6 (11) หน้า ก-3)
- (2) ค่าอากรแสตมป์กรมธรรม์ประกันชีวิต ถ้ามีจำนวนสูงกว่า 20 บาท ให้ลดเหลือ 20 บาท
(ดูประกาศของคณะปฏิวัติ (ฉบับที่ 155) หน้า ข-3)